

OBČANSKÁ VÝCHOVA
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU pro 6. až 9. ročník

1. OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obor **Občanská výchova** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v souvislosti různých životních situací. Žáci se seznamují se vztahy v rodině i širších společenstvích, s hospodářským životem, s důležitými politickými institucemi a orgány, s možnostmi zapojení jednotlivce do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za své vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků.

1.1 Vzdělávací obsahy, ze kterých je vyučovací předmět utvořen

Člověk ve společnosti (naše škola; naše obec, region, kraj; naše vlast; kulturní život; lidská setkání; vztahy mezi lidmi; zásady lidského soužití), **Člověk jako jedinec** (podobnost a odlišnost lidí; vnitřní svět člověka; osobní rozvoj), **Stát a hospodářství** (majetek a vlastnictví; peníze; výroba, obchod, služby; principy tržního hospodářství), **Stát a právo** (právní základy státu; státní správa a samospráva; principy demokracie; lidská práva; právní řád České republiky, protiprávní jednání; právo v každodenním životě), **Mezinárodní vztahy, globální svět** (evropská integrace; mezinárodní spolupráce; globalizace).

OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj, mezilidské vztahy), **VDO** (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování), **MEGS** (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané), **MuV** (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity), **EnV** (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí), **MeV** (tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu).

1.2 Mezipředmětové vztahy, přesahy

Občanská výchova se svými vzdělávacími obsahy a učivem propojuje s předměty: Dějepis, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví, Informační technologie.

1.3 Upřednostňované formy realizace vyučovacího předmětu

V rámci výuky se využívá samostatné i skupinové práce žáků, řešení modelových situací (dramatizace), řízeného rozhovoru se žáky, výkladu, reprodukce textu, soutěží a testů, PC, videa, besed, exkurzí. Do výuky jsou začleňovány krátkodobé projekty.

1.4 Časová dotace vyučovacího předmětu

Předmět je realizován s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně pro všechny ročníky.

1.5 Ročníky, ve kterých se vyučovací předmět realizuje

Výchova k občanství se vyučuje na druhém stupni v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

1.6 Místo realizace vyučovacího předmětu

Třída, učebna s audiovizuální technikou, učebna PC, veřejné instituce v obci, popř. ve státě.

1.7 Dělení výuky na skupiny, spojování žáků z různých ročníků

Výuka probíhá bez dělení na skupiny a bez spojování žáků z různých ročníků.

2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučující využívá všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

2.1 Kompetence k učení

- Pod vedením učitele žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.
- Žáci propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti, získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry.
- Výuka je prováděna pomocí metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci.
- Žáci jsou vedeni k ověřování důsledků.

2.2 Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni k tvořivému přístupu k řešení problémů, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení.
- V rámci svých možností jsou žáci schopni hájit svá rozhodnutí a kriticky myslet.
- Žákům jsou kladeny otevřené otázky, na které se snaží odpovídat.
- Žáci mají volný přístup k pomůckám.

2.3 Kompetence komunikativní

- Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně.
- Žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují.
- Žáci komunikují na odpovídající úrovni, umí využívat ke komunikaci vhodné technologie.
- Žáci jsou podněcováni k argumentaci a vedeni k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.
- Žáci jsou vedeni ke komunikaci mezi sebou, k zájmu o náměty, názory a zkušenosti ostatních.

2.4 Kompetence sociální a personální

- Žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, upevňují dobré mezilidské vztahy.

- Žáci umí na základě jasných kritérií hodnotit svoji práci i práci ostatních.
- Hodnocení žáků je prováděno způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

2.5 Kompetence občanské

- Žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je.
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali názory ostatních, aby dodržovali pravidla slušného chování.
- Žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace, jsou vedeni k prezentaci svých myšlenek a názorů.

2.6 Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.
- Žáci umí správně používat pomůcky, vybavení a techniku.